

Leto VIII.

V Ljubljani, 16. novembra 1912.

Štev. 11.

Slovenskim gospodinjam

na razna vprašanja odgovarjamo, da pošljamo »Slovensko Gospodinja« popolnoma brezplačno vsem odjemalkam Kolinske kavne primesi. Slovenske gospodinje, ki so odjemalke Kolinske kavne primesi in žele dobivati brezplačno »Slovensko Gospodinja«, naj blagovolijo poslati Kolinski tovarni v Ljubljani listke, ki jih dobe v vsaki škatljici Kolinske kavne primesi, izpolnjene s svojim imenom in bivališčem.

Za odjemalke Kolinske kavne primesi

razpisujemo **deset nagrad**. Deset slovenskih gospodinj, ki nam **do konca tega leta** vpošljejo **največ** listkov Kolinske kavne primesi, v dokaz, da so njene odjemalke, dobi na izbiro po en iztis sledečih koristnih knjig: **Kuharska knjiga, Dobra gospodinja** ali pa **Nauk o serviranju**. Pošiljajte nam torej pridno listke Kolinske kavne primesi!

PIERRE LOTI:

Življenje dveh mačk.

(Za mojega sina, kadar bo znal čitati.)

XV.

(Dalje.)

Zdaj se je vedno reklo: »Mucki sta napravili to ali ono.« Tvorili sta sedaj intimen in neločljiv duo, posvetujoč se med seboj, druga z drugo, pri najmanjših in najtrivijalnejših opravkih življenja; druga drugi sta gladili in lizali dlako in si pri skupni

toaleti pomagali z vzajemno nežnostjo. Bela Muca je bila še nadalje izključno mačka tete Klare, Kitajka pa je ostala moja mala zvesta prijateljica, sledeč me z očmi vedno na isti nežni način in odgovarjajoč na najmanjši moj klic. Komaj sem se vsedel, že se me je nalahko doteknila lahka tačica, kakor takrat na ladji; dvoje rumenih oči me je vprašalo z intenzivnim človeškim izrazom; in hop! in Kitajka je bila v mojem naročju — zelo počasi je potem iskala prave lege in prestavljala okoli svojih tačice in se obračala v krogu zdaj na eno, potem pa spet na drugo stran in se vsedla po svoji volji ravno takrat, ko sem moral spet vstati.

Morda je to skrivnost, ki leži zunaj materije, skrivnost duše, ta neprestana ljubezen živali in njena dolga hvaležnost...

XVI.

Obe mucii sta bili zelo razvajeni, pri jedi sta smeli v jedilnico; dostikrat sta sedeli ob moji strani, ena na levi, druga na desni. Opozarjali sta večkrat naše na ta način, da sta malo potegnili s tace za servijeto in pazili na grižljaje, ki sem jima jih dajal na lastni vilici, boječe kakor šolski učenec, ki dela kaj slabega.

XVII.

Poletje, ki je sledilo, je bilo za Kitajsko Mucii absolutno slastna doba njenega življenja. V svoji originalnosti in s svojim izbranim vedenjem je postala skoro lepa, kajti dlaka jo je zdaj pokrivala povsod; okoli in okoli se je raznesla v mačjem svetu v globinah vrtov in po strehah vest o prisotnosti te pikantne tujke in bilo je brez števila snubcev, ki so prihajali vasovat pod njena okna v tistih lepih, toplih nočeh, polnih vonjave kovačnika (*caprifolium*). Sredi septembra sta obe mucii skoro istočasno spoznali materinske radosti.

Bela Muca je bila že izkušena matrona. Kitajska Muca pa je, ko je izginilo prvo presenečenje, nežno lizala ljubkega majčkene sivega mucka, progastega kakor tiger, ki je bil njen edino-rojenec.

XVIII.

Ljubezen teh dveh rodbin je bila zelo genljiva: majhni, komični Kitajec in majhna angora, vsa okrogla kakor čop za pudranje, ki sta se igrala skupaj in bila skupaj oskrbovana in ki sta ju lizali in dojili ena ali pa druga Muca s skoro enako skrbjo...

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

XIX.

Zima je tisti čas, ko postanejo mačke posebno pogosti gostje domačega ognjišča, stalni družabniki pri plapolajočem ognju.

To je tudi, kakor vsakdo vé, čas, ko je njihov kožuh najlepši, najbogatejši. Kitajska Muca od prvih hladnih dni ni imela več onih golih peg v svoji obleki, Beli Muci pa je že zrastle impozantna ovratnica, snežnobela boa, ki je obdajala njen obrazek kakor čipkast ovratnik à la Medici. Njuna nežnost je rastle z radostjo, ki sta jo čutili ogrevajoč druga drugo; v bližini ognjev, na blazinah, po otomanah sta prespali cele dneve druga drugi v naročji, zmotani v en klopčič, kjer ni bilo mogoče razločevati niti glav niti repov.

Bila je to posebno Kitajska Muca, ki je bila vedno najprej vnetja za take reči. Če se je vrnila s kakega izprehoda zunaj in je zagledala svojo prijateljico Belo Muco, spečo pred ognjem, se je polagoma približala, čisto natihoma, zvijačno, kakor bi hotela napasti miško; druga pa, vedno muhasta, nervozna in razdražena, da jo budi, je udarila včasih nalahko s taco, dala zaušnico. . . Kitajka pa je ni nikoli vrnila, ampak samo vzdignila svojo malo tačico kakor k smešni grožnji in mi rekla s svojim očesom: »Veš, ta-le mačka ima sitno nprav! Ampak jaz tega ne jemljem resno, veš!« S povečano previdnostjo je končno vendar vedno dosegla svoj smoter, namreč položiti se popolnoma k oni drugi, glavo zakopano v njeno krasno, snežno kožuhovino — in predno je zaspala, mi je povedala še z napol odprtih očesom: »Tole sem hotela! . . . Sem že tukaj! . . .«

XX.

Včasih je prišla Belo Muco nenadoma želja, da bi bila še bolj v naši družbi, skočila je na mizo in se urno vsedla naravnost na delo tete Klare, kažoč ji hrbet in udarjajoč nehoté s svojim velikim črnim repom teto v obraz; in ostala je tam predrzno in svojeglavo in gledala v plamen svetilke.

Včasih, kakšno bodeče mrzlo noč, ki deluje na mačje živce, se je zaslišal glas iz sosednih vrtov: »Mijav! mijaravrav!« Takrat je vedno ta mirni kožuhovinasti klopčič, ki je tako lepo dremal, takoj vzdignil obe svoji glavi in dva para ušes. . . Še enkrat: »Mijarav! mijarav!« — In to ni prenehalo! Bela Muca je odločno vstala z bojevito naježeno dlako, tekala od enih vrat k drugim, iskaje kakega izhoda, kakor bi jo zunaj klicala nujna, neizmerno

važna dolžnost. »Ne, Muca,« je rekla teta Klara, »ni treba, da bi bila povsod, verjemi mi; brez tebe že tudi opravijo!« — Kitajka pa je bila nasprotno vedno mirna in neprijateljica vseh nevarnih pustolovstev in gledala me je samo od strani z zelo razumnim in nekoliko posmehljivim izrazom gledé na ono drugo, kakor bi mi govorila: »Kajneda imam prav, da se v nič ne mešam.«

Ah, nekega večera, spominjam se, to vam je bila mačja scena! . . . Še danes se moram vedno smejeti, kadar se spomnim.

Bilo je to mrzle noči okoli Božiča. Vladal je globok mir, tako popoln, da se je slišalo prasketanje in cviljenje lesa, ki je plapolal v kaminu in pravilno dihanje obeh mačk, ki sta sedeli v kotu pri ognjišču.

Naenkrat se je prikazal nepričakovano za oknom na dvorišču velik rumen maček, ki se ga je Bela Muca vedno strašila in ki jo je vedno zasledoval s svojimi ljubezenskimi ponudbami — in gledal je nanjo drzno s kruto izzivajočim »mijav«. — A oná je skočila v tisto okno kakor žoga in tam je na obeh straneh okna nastal strašen boj, dež strašnih psovč v grobem, hripavem tonu; tace so divjale, zaušnic je kar deževalo po steklu, ki so delale sicer velik hrup, a namena niso dosegle. O, kako sta se ustrašili mama in teta Klara v prvem trenutku — potem pa sta se dobrodušno smejala; ta komičnost vsega tega naglega in smešnega hrupa, ki je sledil na ono mirno molčanje — in posebno figura onega rumenega mačka, ukanjenega in oklofutanega, čigar oči so se tako čudno svetile za onim steklom! . . .

Spraviti obe mački spat, to je bila tisti čas važna, takorekoč glavna operacija naše hiše. Ni jima bilo tako kakor tolikim drugim mačkam dovoljeno, da bi se potikali cele noči po zidovih in da bi pod zvezdnatim nebom občudovali mesec; v tem oziru smo imeli svoje principe, od katerih se nismo umaknili niti za korak.

Spravili smo ju pa spat na ta način, da smo ju zaprli v kaščo odzadaj na dvorišču v zelo starem ločenem krilu bivališča, ki je bilo popolnoma pokrito od bršljana in trte; tam je imel tudi Silvester svojo sobo; in tako so odhajali vsak večer vsi trije skupaj, obe mucki in on. Vselej, kadar se je eden izmed teh dni končal, ko je izginil v prepadu časa, smo poklicali tega slugo, ki je postal že skoro član familije, in mama, ki so jo te funkcije, izvrševane kakor kakšna žrtev, samo zabavale, je dejala z napol resnim glasom: »Silvester, čas je, da spravite mačke spat!«

Zahtevajte Molinsko cikorijo!

Pri prvih besedah tega stavka, izrečenih čisto natihoma, je že Bela Muca nemirno napenjala ušesa; in prepričana, da je stvar v resnici taka, je skočila s svojega fotelja, z resnim obrazom, razburjena in tekla sama k vratom, da bi lahko šla naprej in sama peš; ni dovolila, da bi jo kdo nesel in je hotela ali čisto svobodno vstopiti v svojo spalnico ali pa sploh ne vstopiti tja.

Kitajka pa je iskala zviijače, da bi le kolikor mogoče dolgo ne bilo treba zapustiti tega toplega salona in spustila se je potihom na tla, plazila se neslišno po tleh in vsa skrčena, da bi se je manj videlo, je gledala skrivoma, če je kdo ne opazuje in se skrila pod kako mobilijo. Veliki Silvester pa, že davno navajen na ta manever, je vpraševal s svojim otroškim nasmehom: »Kje pa si, Kitajka? Beži, beži, saj vem, da nisi daleč!« Ona pa mu je nežno odgovarjala: »Trr! Trr!« Razumela je, da bi bilo zaman, če bi se še nadalje potajevala in se dala je mirno vzdigniti in se je mehko posadila na široki rami svojega prijatelja.

Izprevod se je začel končno premikati: spredaj Bela Muca, samostojno in ponosno, za njo Silvester, ki je rekel: »Lahko noč, gospod in dame!« in ki je nesel v eni roki svetilnico čez dvorišče, z drugo pa je vedno držal dolgi sivi rep Kitajke, ki je visel na njegova prsa.

Navadno se je Bela Muca podala ubogljivo na pot proti svoji kašči, vendar pa je vselej čutila potrebo se nekoliko ustaviti in za trenotek skočiti v temo rastlin.

Zgodilo se je pa tudi, kadar je bila polna luna, da so ji prihajale potepinske muhe in da je hotela iti spat kam na streho ali pa na vrh kake samotne hruške, v svežem decemberskem zraku, potem ko se je bila ves dan grela na komodnem naslanjaču. V takem slučaju se je vselej prikazal kmalu spet Silvester s komičnim obrazom, držeč še vedno svojo svetilnico in rep ubogljive Kitajke, ki se mu je privila k vratu: »Bela Muca spat noče iti spat!« — »Kaj!« je odgovorila teta Klara ogorčeno »Oh! kaj takega!« . . . In šla je sama ven in poskušala vpliv svoje avtoritete in klicala: »Muca! Muca!« s svojim slabotnim glasom . . . Toda ne, Bela Muca je ni ubogala, z višine kakega drevesa ali kakega zidu je le gledala potuhnjeno doli: njena kožuhovina je tvorila v temi belo liso in oči so se ji svetile . . . »Muca! Muca! o, ti, grda zverina, da Vas le sram ni, gospodična, tako obnašanje, to je sramotno!«

Zahtevajte Zvezdno cikorijo!

Potem je prišla še mama ven, ki se je bala mraza in hotela pregovoriti teto Klaro, naj gre nazaj v sobo.

Potem sem prišel pa še jaz sam ven, da bi ju odpeljal v sobo nazaj obedve. In ko smo se videli tako zbrani na dvorišču, vštevši Silvestra, ki je držal Kitajko za rep, — in se nam je vsem Bela Muca tam gori rogala, nas je vse skupaj prijelo, da smo se začeli vsi smejati nad to komično situacijo.

Ta mačka je morala imeti zadnjo besedo, seveda! . . . Vrnili smo se, precej ozlovoljeni v mali salon, ki se je ta čas pri odprtih vratih bil dobršno ohladil in odšli potem vsak v svojo sobo. In teto Klaro, predno je odšla, je na novo prijelo ogorčenje in pritoževala se je na pragu svojih vrat poslavljajoč se od mene: »Uh! ta mačka! Kaj praviš ti k tej mački? . . .«

NEPOSTOJ:

Iz preprostih cvetlic . . .

Iz preprostih cvetlic na polji,
iz potočnic modrih, belih kresnic
in maka veselorudečega
ti vije šopek
moja mlada ljubezen.
In ta moja ljubezen do tebe
je sveža kot polj in travnikov dih,
kot poljske cvetlice tako je preprosta,
tak preprosta je vsa in brez greha,
kakor ta večna priroda.

Glej, kak vriskajo fantje
krepkó in razposajeno
v poletni večer,
sedeč na sená vozéh,
vračajoč se domov
in šaleč se z dekleti jedrimi!
In s fanti, travniki, polji
vriska moja mlada ljubezen.

O pokvarjenih konzervah.

Vsaka izobražena gospodinja vé dandanes, da se jedi pokvarijo vsled malih glivic in bakterij, katerih zarodki se nahajajo v zraku in na predmetih, ki jih rabimo. Zato steriliziramo jed, ki jo hočemo ohraniti, s tem, da jo dalj časa vremo in zapremo posodo tako, da zrak ne more s svojimi bakterijami zraven.

In vendar se dostikrat zgodi, da se pokvariyo konzerve, ki so popolnoma trdno zaprte. V tem slučaju se je gotovo pri vku-

Zahtevajte Holinsko žitno in sladno kavo!

havanju zgodila kaka napaka in ostala je tam kakšna glivica, ki je jed pokvarila. En sam zarodek zadostuje, da nastanejo najbolj nevarni strupi, kar jih poznamo.

Če ima kaka škatlja izbočen pokrov ali pa dno, če ima vsebina gnil ali žaltav duh, (in naj je ta duh še tako slab!) ali pa, če je okus le nekoliko grenkoben, moramo vsebino takoj uničiti, najboljše, če jo sežgemo, da ne bi vendar na skrivoma kdo konserve jedel in prišel v nesrečo.

Veliko, veliko ljudi se je že zastrupilo s pokvarjenimi konservami. Tako je zbolelo l. 1904 v neki kuharski šoli 21 oseb in od teh 11 umrlo, ker so jedle fižolove konserve, ki so jih same izdelale, umrla je tudi voditeljica šole sama.

Čitateljica gotovo začudena vprašuje, kako je to mogoče. — Najmanjša neprevidnost pri delu in pri zapiranju pločevinastih (plehastih) škatelj je lahko vzrok. In še nekaj: veliko bakterij je zelo trdoživih, teh zarodki prenesejo največjo vročino in najhujši mraz; pri veliki vročini, ko jed kuhamo, jim počí samo kožica, ko se pa jed ohladi, pa prileze živalica iz svoje hišice in začne rasti in se množiti. — Te je treba tudi ubiti. To storimo na ta način, da konervo čez 12—24 ur potem spet segrejemo in sicer tako močno, da vsebina spet zavre. To delajo razumne gospodinje tudi pri kompotu, ki ga čez nekaj dni spet segrejejo do vretja.

Znano je, da se jedi ne smejo večkrat »pogrevati«, ker se pokvariyo. Če bi pa jed segreli tako, da bi spet vrela, bi se prav nič ne pokvarile in bi bile prav dobre; tista temperatura, ki jo pa dajo gospodinje jedilu, če ga malo »pogrejejo«, pa je bakterijam ravno najbolj prav, da se prav hitro množe in jed pokvariyo.

Pri vkuhanem sadju si pomagajo gospodinje še z drugimi pomočki: izkušnja jih n. pr. učí, da se ohrani kompot tem dalje, čim več sladkorja je v njem. Sevė pri mesu in sočivju pa ne moremo rabiti sladkorja.

Glavno je, da gospodinja pomni, kaj je vzrok, da se jedi kvarijo: glivice in bakterije. Da obranimo jed od njih, je treba največje skrbnosti, pazljivosti in čistoče, ko jo steriliziramo. Zelo važno je, da ponovimo steriliziranje, posebno pri sočivnih konservah, čez 12—24 ur.

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

Našim malčkom

Nekaj dobrih nasvetov našim malčkom.

Ce hočeš postati velik in močan, moraš ostati vedno zdrav. Največ otrok zboli vsled nesnažnosti; kajti le snažnost nam čuva zdravje! Zato pa poslušaj in si dobro zapomni sledeče dobre nasvete, pa se tudi po njih ravnaj:

Zjutraj pred šolo: Umij si obraz, vrat in roke! Osnaži si nohte! Osnaži si zobe in izperí usta! Vsak otrok mora imeti krtačico za zobe! Ne pozabi žepnega robca!

Na potu v šolo: Hodi pokonci, glavo kvišku, prsa izbočena! Usta imej zaprta in dihaj samo skozi nos! Ne pljuvaj po cesti! V veži si osnaži čevlje!

V šoli: Sedi pokonci! Kadar listaš v računici, berilu ali zvezku, si ne slini prstov! Ne grizi svinčnika in peresnika! Ne vtikaj prsta, svinčnika ali peresnika v usta, nos in ušesa! Ne jej kruha, sadja in sladkarij, ki so jih že drugi otroci obgrizli ali imeli v ustih! Tudi ne dajaj v usta drugim otrokom ničesar, kar si že sam imel v ustih! Ne pij z drugimi otroki iz enega kozarca ali vrča! Čašo si prinesi seboj od doma! Ne pljuvaj po tleh! Pljuvaj v pljuvalnik! Ne pljuvaj na šolsko tablo ali na gobo! Če prideš iz stranišča, si umij roke!

Doma: Pred jedjo si umij roke! Ne jej ne prevroče, ne premrzlo, ne prehitro! Jej toliko časa, da je krožnik prazen! Po jedi si oznaži zobe in izperí usta!

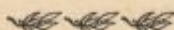
Zunaj: Jabolko operi ali olupí, predno ga ješ! Ne puščaj, da te drugi otroci ali odraščeni poljublajo na usta! Tudi ti ne poljublaj na usta drugih ljudi! Ne devaj denarja v usta! Ne devaj v usta igrač drugih otrok, n. pr. piščalk, trobent ali harmonik! Ne pljuvaj po tleh! Če hočeš zakašljati ali kihiniti, deni prej robec pred usta! Če moraš pljuniti, pljuni v izlivek, kjer se steka deževnica v zemljo.

Predno greš spat: Umij si obraz, vrat, prsa, hrbet in roke! Vsaj enkrat na teden se moraš kopati in z milom dobro umiti celo telo!

O počitnicah: Snažnost in skrb za zdravje ne poznata nobenih počitnic! Hodi pogosto na izprehod! Uči se plavati! Igraj se kolikor mogoče na prostem! Ne igraj se pa z otroki, ki niso

ravno tako snažni kakor ti! Tudi se ne igraj z otroki, ki vedno kašljajo in pljujejo! O počitniških potovanjih ti bo tvoj gospod učitelj prav rad svetoval! Ne pij ne vina, ne piva, ne žganja, tudi ne za šalo! Tudi ne pokušaj teh pijač, kajti za otroke so strup!

Po teh nasvetih se ravnaj vsak dan, po leti in po zimi, in ostal boš zdrav, velik boš in močan, veselje in ponos svojim ljubim staršem!

Konj viteza Zelenogorskega na zvoniku.

(Iz knjige »Z pohádky do pohádky«, zal. J. R. Vilímek, Praga.)

Gospod vitez Zelenogorski je prepotoval skoro ves svet, in največja njegova zabava je bila pripovedovati dogodivščine s svojih potovanj. Vsak je rad poslušal njegova pripovedovanja; jedna dogodba pa je posebno spomina vredna.

Nekoč je potoval daleč tam na severu. Edini njegov spremljevalec je bil njegov zvesti konj Vranec. Na njem je prijahal v deželo, ki je bila vsa s snegom pokrita. Daleč na okoli ni bilo videti ne vasi ne drevesa. Kamorkoli je pogledalo oko — povsod sam sneg. Že se je začelo temniti, in vitez Zelenogorski bi si rad že odpočil. Vzel je iz svoje torbe kos kruha, dal ga je polovico svojemu Vrancu, in je začel s slastjo večerjati. Nato je privezal Vranca na neko ost, ki je štrlela izpod snega, razprostrl je svoj plašč, pod glavo si je namesto blazine položil sedlo, legel je na to preprosto posteljo in je sladko zaspal.

Po noči pa se je nanagloma izpremenilo vreme. Namesto mrzlega severja je jel pihati topli jug, in to je vitezu tako dobro delo, da se ni prebudil do drugega jutra, ko je bilo solnce že precéj visoko na nebu.

Pa glej, kaj je to! Ali se je mar zgodil čudež? Začudeno je vitez pogledoval okoli sebe, pa si ni mogel pojasniti nagle izpremembe. Snega nikjer več. Pred njim se je razprostirala blatna vasica, on sam pa se je prebudil ravno na pokopališču. Kaj pa konj? Kje pa je konj? Oziral se je na vse strani, toda konja nikjer. In na ves glas je zaklical: »Vranec, kje si?«

Tu Vranec nedaleč, toda visoko v zraku, žalostno zarezgeta. Vitez povzdigne oči, in glej, njegov zvesti konj se vzpenja ob vrhu zvonikove strehe in se zaman trudi, da bi prišel dol, da bi

pretrgal vrv, s katero je bil privezan, in skočil k svojemu gospodarju.

Zdaj šele se je vitezu Zelenogorskemu posvetilo, kako in kaj. Zvečer je bila namreč vas vsa v snegu zakopana, in samo vršiček zvonika je štrlel iz snega, in nanj je on privezal, ker pač ni več dobro videl, svojega konja. Gorki veter pa je po noči raztajal ves sneg, vitez je padal nižje in nižje, dokler ni prišel na trdna tla. Konj pa je bil privezan in je zato obvisel v zraku. Da to ni bilo nič kaj prijetno, si vak lahko misli. Kar pričakati ni mogel trenutka, da ga njegov gospod osvobodi iz neprijetnega položaja, ali pravzaprav obešaja.

Pa kako? Kdo bi lezel na zvonik, da bi oprostil ubogega Vranca?

Vitez Zelenogorski pa je bil že od nekaj zvita buča in si je takoj vedel pomagati. Potegnil je svoj samokres, pomeril in prestrelil vrv, s katero je bil konj privezan. Vranec je bil spet prost. Veselo je zarezgetal, in z enim skokom je bil že na tleh in je radostno pozdravil svojega gospodarja.

Da sneg zamete in pod seboj pokoplje cele vasi, to večkrat beremo in slišimo; ampak toliko, kakor v tej dogodivščini viteza Zelenogorskega, ga pa menda ni bilo še nikjer.

Nesreče z ognjem.

Nad 400 ljudi se vsako leto ponesreči, ker ravnaajo neprevidno z ognjem, posebno s petrolejem. Večina teh nesreč se zgodi pri zažiganju ognja v peči ali v ščedilniku s pomočjo petroleja.

Vzrok, zakaj si pomagajo ljudje vkljub vsem svarilom pri zanetenju ognja še vedno z nevarnim petrolejem, je ta, da se noče ogenj v peči ali v ščedilniku dovolj hitro uneti. Zato nekateri vlijejo petrolej kar iz steklenice ali vrča na tleče trske in drva; drugi, ki misljo, da so bolj pametni in previdni, ga zlijejo z lopatice ali pa napojé papir s petrolejem in menijo potem, da se ne more zgoditi nobena nesreča. Toda velikokrat izbruhne petrolej v velikanski plamen, ki plane proti človeku ki se nenkrat izpremeni v gorečo bakljo.

Zato bi morala vsaka gospodinja prepovedati svojim služkinjam in otrokom, zanetiti ogenj s petrolejem.

Da se ta zelo nevarna razvada odpravi, je treba imeti pripravljenih vedno dovolj zelo suhih in drobnih drv in trsk za podkurjenje in treba da je vsaka peč dobro očiščena od pepela in ostankov goriva.

GOSPODINJSTVO

Mandljevo mleko se tako-le napravi: 2½ dek olupljenih sladkih mandljev tolci z 1½ dek sladkorja tako dolgo v možnarju, da nastane iz tega gosta kaša. Nato polagoma prilivaj med vednim mešanjem 30 dek prekuhane vode. Zmes precedi skozi platneno rutico. Če hočeš, lahko nazadnje prideneš mleka.

Kašelj pomirjajoča pijača. Dobro stolci 2 deki lanenega semena in skuhaj v $\frac{3}{10}$ litra vode. Iz tega dobiš pijačo, ki ugodno vpliva, če kašljaš ali če te boli v prsih.

Prebiranje sadja na drevju. Včasih se zgodi, da požene kako sadno drevo toliko sadja, da mora vsak izprevideti, da ne bo življenska moč drevesa zadostovala, da bi se vsa ta množina sadja dobro razvila. Zato ne smemo pustiti vsega sadja na drevesu, dokler dozori, ker bi tako sadje bilo drobno in skoro brez vse cene. Tako sadje je treba »prebrati« t. j. na drevesu pustimo primerno množino sadja, ki je najboljše razvito, drugo pa potrgamo. To potrgano nezrelo sadje lahko porabimo za jesih ali pa krmimo z njim prešiče. Moramo ga pa prej skuhati in potem ohladiti. Ni pa dobro, dajati prešičem surovo sadje, ker bi jim lahko škodovalo.

Preproge snažiš lahko z jesihom. Ko je preproga iztepena in okrtačena, jo razprostri po tleh in drgni s cunjjo, ki si jo namočila v jesihu. Od časa do časa cunjjo v jesihu ožmi. Kmalu se bodo barve na preprogi pokazale jasneje. Jesih preprogi ne škoduje toliko, kakor na pr. salmijakovec.

Madeže od črnila iz belega perila najložje odstraniš — ne da bi perilo pri tem kaj trpelo — na sledeči način: Namaži madež z zelenim milom, nakapaj nanj nekoliko vode in položi na sonce. Ko je skoro suho, spet malo namoči, malo drgni z rokami in spet položi na sonce. To ponavljay toliko časa, da madež popolnoma izgine, kar se po leti, ko je vroče sonce, zgodi v par urah.

Krtačic za zobe ne devaj v zaprte posode, kjer dobe nekak neprijeten duh, ampak jih pusti prosto na zraku.

Luskine na glavi so zelo neprijetne. Odpraviš jih na sledeči način: Zmešaj sok ene limone in dva rumenjaka. S to zmesjo dobro namaži glavo in pusti tako $\frac{1}{4}$ ure. Nato izperl dobro s čisto vodo, drugo jutro pa dobro izčeši z gostim glavnikom.

Če se ti poté roke, jih večkrat umij z galunovo vodo in jih potem pudraj s finim pudrom.

Kako čistimo toaletne gobe? Goba postane sčasoma po daljši uporabi opolzka, kar pomeni, da se je nabralo v njenih luknjicah že polno nečistoče: ta se nabere že od vode same, ki ni nikoli popolnoma čista; potem pa pridejo še ostanki mila itd.; na tej umazani plasti se pa kaj dobro razvijajo razni mikrobi in bakterije. Gobo moramo torej od časa do časa dobro očistiti in desinficirati; to stori najbolje solčna svetloba. Gobo izperemo najprej v raztopini sode, potem v vodi ki smo ji pridejali malo solne kisline, na to pa jo dobro izplaknemo s čisto vodo. Ko jo dobro iztisnemo, jo obesimo na sonce, da se posuši.

Kako si olajšamo pospravljanje? Vsako jutro čaka gospodinjo zelo neprijetno opravilo: »pospravljanje«. Največ časa vzame in sitnosti povzročča odstranitev prahu iz stanovanja. A to dolgočasno brisanje prahu si lahko gospodinja zelo zmanjša. V vsakem gospodinjstvu se dobé stare rjuhe in drugo staro neporabno perilo i. p.; to porabimo za pregrinjala. Zvečer, predno gre družina k počitku, pokrijemo vse pohištvo s takimi pregrinjali. Ko smo drugo jutro očistili tla, zgrnemo previdno vsako tako pregrinjalo skupaj in zunaj iztresemo prah, potem pa spravimo vse skupaj spet za večer. Naravnost čudovito je, koliko prahu prestreže tako-le pregrinjalo. Na ta način nam ni treba v sobi brisati, krtačiti in iztrkavati prahu iz mobilij; posebno oblazinjeno, z blagom prevlečeno pohištvo (fotelji, zofe i. p.) zelo trpi, če ga vedno iztrkavamo in krtačimo. Najbolj praktično je, da ga sploh nimamo in kdor si kupuje novo pohištvo, naj si teh nepraktičnih nabiralcev prahu sploh ne omisli. Kdor jih pa že ima, temu bo ta način pospravljanja posebno dobro došel. Krtačenje in iztrkavanje si zdaj lahko prihranimo šele na dolge presledke. Gladke mobilije je treba tudi tako še potem obrisati, ker se na njih vsak prašek vidi. Če pregrinjamo male predmete, »nippes«, razpostavljene po omari ali postavcu, jih je treba le vsak teden 2 krat okrtati. Najbolje je sevé, da tudi teh nepotrebnih nabiralcev prahu nimamo. Preprosto in praktično je tudi najbolj elegantno in fino.

Privijanje stenja pri petrolejskih svetilkah, da bi pogorelo manj petroleja, je prav napačna razvada. Nikakor je ne moremo priporočati, kajti s tem se zrak silno kvari. Če je stenj premalo odvit, ne zgori petrolej popolnoma, temveč se delajo plini, ki okužujejo zrak. Petroleja se pa s tem prihrani tako malo, da se res ne izplača zaradi tega dihati slabo dišeče in strupene pline. O tem se lahko prepričamo na prav enostaven način: vzemimo dve svetilki, eno pustimo goreti s polno svetlobo, drugo pa privijmo; prepričamo se, da je razlika v porabi petroleja naravnost malenkostna. Če torej luč potrebuješ, jo pusti goreti s polnim plamenom, če je pa ne potrebuješ, jo pa ugasni. Nikar pa zaradi malenkostnih par krajcarjev ne kvari zraka, kajti čist zrak se ne da preplačati z nobenim denarjem!

Svileno blago peremo najbolje v čajevi vodi in ga potem ožmemo v žganju, ki smo mu pridejali nekoliko sladkorja. Blago se lika potem še nekoliko vlažno. — Dobro se pere svila tudi v vodi od pšeničnih otrobov. Otrobe poparimo, pustimo nekoliko stati, odcedimo in pridenemo slednjič nekoliko zmlatega boraksa.

Likanje brez likalnika. Na poti se ti zamaže žepni robec ali kaka druga malenkost. Oprati ga ni težko. Bolj sitno je včasih likati ga. Na enostaven način izvršiš to stvar takole: Ožmi oprani robec, potem pa kar mok-

rega napni na kako gladko ploskev, najbolje na steklo, in postavi na solnce. V kratkem bo robec suh in zlikan. Na ta način lahko likamo čipke in druge manjše stvari.

Popučena moka. Dostikrat se pripeti da devljejo brezvestni fabrikanti v moko razne rudninske snovi, zato da je potem bolj težka, n. pr. kreda, gips, težec (Schwerspat). Vsaka gospodinja lahko sama moko preizkusi, če je prosta takih rudninskih primesi. Vzame naj špirit in vsiplje vanj moko. Če ni popučena z nobeno primesjo, bo plavala vsa na vrhu, če je pa primešana kakšna rudnina, bo ta padla na dno, čista moka pa bo ostala gori.

Kolinska kavna primes si je pridobila mnogo dobrih prijateljic med slovenskimi gospodinjami. Njih število pa še vedno rase, in lahko rečemo, da v doglednem času ne bo nobene slovenske gospodnje več, ki bi ne bila odjemalka Kolinske kavne primesi. Naklonjenost slovenskih gospodinj do Kolinske kavne primesi je popolnoma naravna in razumljiva, saj je Kolinska kavna primes najboljši kavni pridatek in se z njim da napraviti najboljša kava. Obenem je Kolinska kavna primes tudi pristno domače blago, in kot tako predvsem zasluži vpoštevanje slovenskih gospodinj, posebno še, ko Kolinska tovarna s prav izdatnimi letnimi prispevki podpira vsa naša važna narodna podjetja, predvsem našo prekoristno »Družbo sv. Cirila in Metoda«. Nobene slovenske gospodnje bi ne smelo biti, ki bi ne kupovala Kolinske kavne primesi!

10.000 metrov ostankov!

Vsled zadnje velike povodnji, ki je poplavlila tudi mojo tovarniško zalogo blaga, sem prisiljen cele kose zrezati na ostanke in jih prodajati 50% pod ceno. To so: kanafasi, oksfordi, bele tkanine, cefiri, flanele, raznovrstne višnjeve tiskanine za obleke in predpasnike, barhanti itd. itd.
Po vodi nastale male, komaj vidne madeže je lahko odpraviti.

Razpošiljam 1 zavitek 5 kg za K 18.— po povzetju. Če se naroči 2 zavitka, pošljem franko.

Ant. Maršik, mehan. tkalnica za raznobarvno blago,
Giesshübel p. Neustadt n. M., Češko.

Višjega štab. zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhosto, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in nagluhost, tudi ako je že zastarano.

Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi.

Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu v Celovcu.

Zmerne cene!

≡ Špedicija in komisija ≡

„BALKAN“

Podružnica: Ljubljana, Dunaj. cesta 33
v „Prvem ljubljanskem javnem skladišču“.

Centrala v Trstu.

== Prevažanje blaga in pohištva. ==

Selitve s patent. selitvenimi vozovi

Skladišče. na vse strani. Zacarinanje.

Točno in solidno!

**Cvetlični salon
in trgovina s semeni**

Viktor Kopsika

Ljubljana Kongresni trg štev. 3

Izdelovanje šopkov in vencev s trakovi in
napisom po najnovejši obliki in nizki ceni.

**Največja zaloga umet-
nih in svežih rastlin,
palm in cvetic.**

Strokovno urejena trgovina
različnih pristnih in dobro
kaljivih, poljskih, zelenjad-
nih in cvetličnih semen.

Trgovina s steklom

M. TUŠEK

LJUBLJANA Stari trg 28

Priporoča svojo veliko zalogo
**steklenine, porcelana
svetilk in podob**

☞ po najnižjih cenah ☞

Izvršuje točno in solidno vsa v to stroko
spadajoča dela.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Zaloga in pisarna: **LJUBLJANA** Tovarna s stroji:
Turjaški trg št. 7 — Trnovski pristan 8-10

Založena leta 1848

**Zaloga priprostega in najfinejega lesenega
in oblazinjenega pohištva,**

zrcal, strngarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zaves,
odej, preprog, zastiral na valjcih, polknov (šaluzij).

Otroški vozički, železna in vrtna oprava

Edina

**KOLINSKA
KAVINA
PRIMES**

je

najokusnejši

in edino

pristni slovenski izdelek